

ВАРАСЬКА МІСЬКА РАДА

Восьме скликання

Дванадцята сесія

Р І Ш Е Н Н Я

24 вересня 2021 року

№ 825

Про звернення Вараської міської ради до Верховної Ради України щодо зарахування збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зон спостереження АЕС, до спеціального фонду Державного бюджету України

З метою підтримки звернення місцевої асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація громад зон спостереження АЕС» щодо створення міжфракційного депутатського об'єднання у Верховній Раді України, відповідно до статті 25, пункту 3 частини четвертої статті 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Вараська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Підтримати звернення місцевої асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація громад зон спостереження АЕС» до Верховної Ради України щодо зарахування збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зон спостереження АЕС, до спеціального фонду Державного бюджету України.

2. Звернутися до Верховної Ради України щодо зарахування збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зон спостереження АЕС, до спеціального фонду Державного бюджету України згідно з додатком.

3. Міському голові м. Вараш О. Мензулу забезпечити:

3.1. Направлення цього звернення адресату;

3.2. Опублікування рішення і звернення на офіційному вебсайті Вараської міської ради.

Міський голова

Олександр МЕНЗУЛІ

Додаток
до рішення Вараської міської ради
24 Вересня 2021 року № 825

ЗВЕРНЕННЯ
Вараської міської ради VIII скликання
до Верховної Ради України щодо зарахування збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зон спостереження АЕС, до спеціального фонду Державного бюджету України

Місцева асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація громад зон спостереження АЕС» (надалі - Асоціація) створена відповідно до Закону України «Про асоціації органів місцевого самоврядування» на установчих зборах 22 квітня 2021 року уповноваженими представниками 13 територіальних громад, розташованих в районі Запорізької АЕС, Южно-Української АЕС, Рівненської АЕС та Хмельницької АЕС з метою консолідації зусиль громад та органів самоврядування зон спостереження АЕС задля спільного захисту гарантованого статтею 50 Конституції України права на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди. Вараська міська територіальна громада також є членом цієї асоціації.

Асоціація не залишається осторонь проблем, які стосуються мешканців територій, розташованих у зонах спостереження атомних електростанцій.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» населення територій, на яких розміщуються ядерні установки, має право на соціально-економічну компенсацію ризику. Соціально-економічна компенсація ризику здійснюється в межах коштів, отриманих від організації-експлуатанта АЕС.

На сьогодні триває стабільне скорочення чисельності населення в зонах спостереження, в тому числі висококваліфікованого виробничого персоналу: за даними Мінрегіону і ДСНС, із 813,7 тис. осіб (на 01.01.2015 року) до 795,9 тис. осіб (на 01.01.2019 року). За таких умов компенсація ризику набуває пріоритетного значення: для стримування впливу населення із зон спостереження та для стимулювання до переїзду нових мешканців на проживання у зони спостереження.

Статтями 121 та 122 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» чітко встановлено, що всі кошти збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає у зоні спостереження, перераховуються до спеціального фонду Державного бюджету України підприємствами - виробниками ядерної енергії та повинні спрямовуватися у вигляді субвенції до бюджетів територіальних громад у співвідношенні, визначеному Законом.

Таким чином, на законодавчому рівні визначено, що фінансування заходів щодо компенсації ризику здійснюється із спеціального фонду Державного бюджету України за рахунок збору, який має цільове призначення.

Проте, від 01 січня 2015 року Бюджетним кодексом України цей збір віднесено до доходів загального фонду Державного бюджету України. В результаті створені умови спрямування коштів на цілі, що не відповідають вимогам статті 12 вищезгаданого Закону. Всупереч Рішенням Конституційного Суду України від 09 липня 2007 року № 6-рп/2007, від 22 травня 2008 року № 10-рп/2008 та від 30 листопада 2010 року № 22-рп/2010, щороку перші частини статей 121 та 122 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» зупиняються законом про Державний бюджет України. Це призвело до затвердження бюджетних призначень за субвенцією в Державному бюджеті України на 2017, 2018 і 2019 роки в розмірі 32,5, 35,1 і 32,3 відсотків від обсягу збору, затвердженого в законах про Державний бюджет на відповідні роки. Відповідні висновки зафіксовані у Звіті Рахункової палати України «Про результати аудиту ефективності використання субвенції з Державного бюджету України місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження» (затверджено рішенням Рахункової палати № 3-1 від 25 лютого 2020 року).

Рахункова палата зазначила, що на компенсацію ризику щороку спрямовувалося 137,5 млн. грн., що становить лише близько третини обсягу збору, що надійшов до Державного бюджету на підставі вимог ст.121 Закону «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку». В результаті населення, яке проживає на територіях зон спостереження, щороку недотримувало, передбаченої Законом України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», компенсації ризику на суму понад 250 млн. гривень.

Враховуючи вищевикладене, з метою реалізації вимог статей 12, 121 та 122 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» (в тому числі щодо цільового спрямування збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження), забезпечення конституційних прав органів місцевого самоврядування, дотримання принципу справедливості і неупередженості бюджетної системи України, визначеного статтею 7 Бюджетного кодексу України, просимо розробити та прийняти законодавчі акти, в яких передбачити:

- 1) Внесення змін до статті 29 Бюджетного кодексу України, а саме:
 - пункт 163 частини другої статті 29 виключити;
 - частину третю статті 29 доповнити пунктом 9 такого змісту: «9) збір на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження».

2) Відновлення дії частини першої статті 121 та частин першої, другої статті 122 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».

Вказані пропозиції ґрунтуються на:

- рішеннях Конституційного Суду України від 09 липня 2007 року № 6-рп/2007, від 22 травня 2008 року № 10-рп/2008 та від 30 листопада 2010 року № 22-рп/2010 в яких чітко визначено:

- шляхом прийняття закону про Державний бюджет України не можуть вноситися зміни до інших законів України, зупинятися їх дія, а також встановлюватися інше (додаткове) правове регулювання відносин, що є предметом інших законів України;

- висновках та рекомендаціях Звіту Рахункової палати України «Про результати аудиту ефективності використання субвенції з Державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження».

Звертаємо Вашу увагу, що населення зон спостережень атомних електростанцій (майже 800 тисяч мешканців) перебуває в безпосередній близькості до ядерних установок (на цій території можливий негативний радіаційний вплив), що створює потенційні ризики як для проживання громадян, так і для діяльності суб'єктів господарювання всіх форм власності.

Міський голова

Олександр МЕНЗУЛ